

Ez a dokumentum a Magyar
Országos Levéltár
gyűjteményébe tartozik.

This document belongs to the
collection of the National
Archives of Hungary.

MAGYAR
ORSZÁGOS
LEVÉLTÁR

E G Y E Z M É N Y

a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Német Demokratikus Köztársaság Kormánya között, amelyet a két ország szocialista üzemeiben fiatal dolgozók szakmai képzése és gyakorlati tapasztalatszerzése céljából történő ideiglenes foglalkoztatásban való együttműködésre kötöttek

A két ország között 1967. május 26-án megkötött Egyezmény végrehajtásának eddigi eredményei és tapasztalatai, valamint a sokoldalú politikai és gazdasági együttműködés pozitív fejlődése lehetővé teszi a munkaerő-egytűtműködés folytatását és továbbfejlesztését az 1975 utáni évekre. Ezen munkaerő-egytűtműködés alapvető célkitűzése a két ország közötti baráti kapcsolat további elmélyítése, a fiatal dolgozók általános és szakmai képzettségének fejlesztése, valamint a szocialista gazdasági integráció keretében felmerülő közös feladatok támogatása.

Az 1967. május 26-án megkötött Egyezmény elveiből kiindulva - figyelemmel a két ország jelenlegi és jövőbeni célkitűzéseire - a szerződő felek a következőkben állapodnak meg.

1. cikkely

/1/ A Magyar Népköztársaság Kormánya és a Német Demokratikus Köztársaság Kormánya megteremti a fiatal dolgozók /a továbbiak során: "dolgozók"/ a másik szerződő fél szocialista vállalatainál 1976-1980 között történő foglalkoztatásának előfeltételét, figyelemmel a Magyar-NDK Gazdasági és Műszaki Tudományos Együttműködési Bizottság XII. ülésének a létszámokra vonatkozóan elfogadott határozatára.

/2/ A dolgozók foglalkoztatása - kiindulva a szocialista vállalatok lehetőségeiből - figyelembe veszi a két ország közötti integrációs kapcsolatok súlypontjait, elsősorban a közös műszaki fejlesztési, gyártmányszakosítási és kooperációs feladatokat.

/3/ A szerződő felek a dolgozók foglalkoztatását szakmai képzés és gyakorlati tapasztalatszerzés céljából ezen Egyezmény elvei alapján szervezik meg.

2. cikkely

A két szerződő fél meghatalmazottai évente jegyzőkönyvben állapodnak meg a foglalkoztatásra kerülő dolgozók létszámában, szakmai és egyéb összetételében, valamint a jelen Egyezmény megvalósításának feladataiban.

Az 1.cikkelyben említett létszámon belül a két fél évről évre nem eszközöl nagyobb méretű változtatásokat.

3. cikkely

/1/ Jelen Egyezmény csak azokra a dolgozókra vonatkozik, akiket a két szerződő fél meghatalmazottai által készített jegyzőkönyvek alapján küldenek ki a szerződő fél vállalataihoz ideiglenes foglalkoztatás céljából.

/2/ A jelen Egyezmény keretei között csak 18. életévüket betöltött, egészséges és az előírányzott foglalkoztatásra alkalmas dolgozók utaztathatók ki.

4. cikkely

/1/ Az együttműködésben résztvevő vállalatok kötelesek tevékenységükkel a jelen Egyezmény végrehajtását támogatni.

/2/ Az Egyezmény elveinek jobb megvalósítása és a kölcsönös előnyök fokozottabb érvényesítése érdekében a szerződő felek támogatják azt, hogy az arra kiválasztott vállalatok között közvetlen kapcsolatok alakuljanak ki.

/3/ A /2/ bekezdésben említett vállalatok közötti együttműködés a szerződő felek meghatalmazott szervei által kölcsönösen egyeztetett és kiadott irányelvek alapján történik.

5. cikkely

/1/ A foglalkoztatás időtartama a szakmai és egyéb célkitűzésektől függően két-három év. Más időtartamú foglalkoztatásban akkor lehet megállapodni, ha ez az Egyezmény célkitűzéseinek eredményesebb teljesítését szolgálja.

/2/ A határozott időre kötött munkaszerződésnek a dolgozó és a vállalat által kívánt meghosszabbításáról, egyedi elbírálás alapján, a jelen Egyezmény végrehajtására meghatalmazott szervek döntenek.

6. cikkely

/1/ A szerződő felek a foglalkoztató vállalatoknál biztosítják a dolgozók nyelvoktatását, valamint a másik ország szükségleteinek megfelelő szakmai képzési lehetőségek tervszerű kihasználását.

/2/ A szerződő felek gondoskodnak a dolgozók szabadideje célszerű eltöltéséről.

/3/ A szerződő felek megállapodnak abban, hogy azokon a szálláshelyeken, ahol dolgozók nagyobb csoportjait elhelyezték, főfoglalkozású otthonvezető működjön.

7. cikkely

/1/ A szerződő felek biztosítják a dolgozók nagyobb csoportjainak évente egyszeri szervezett ki- és visszautaztatását.

/2/ A dolgozóknak a jelen Egyezmény keretében való foglalkoztatása és elhelyezése vállalatonként és területileg koncentráltan történjen.

/3/ A szerződő felek a dolgozóknak - különleges méltánylást igénylő esetektől eltekintve - nem adnak letelepedési engedélyt.

/4/ Amennyiben az Egyezmény keretében foglalkoztatott dolgozó a másik ország állampolgárával házasságot köt, a közös lakóhely érdekében kérelmezheti, hogy állandó tartózkodási helye a szerződő fél területén legyen.

Ezen bekezdésben foglaltak nem mentesítik a kérelmezőt a hazájában való honvédelmi kötelezettségek teljesítése alól.

/5/ Jelen Egyezmény nem alkalmazható azokra a dolgozókra, akik a másik szerződő fél területén engedélyt kaptak a letelepedésre.

8. cikkely

/1/ Az Egyezmény keretén belül foglalkoztatott dolgozók azonos jogokkal és kötelezettségekkel bírnak - eltekintve az állampolgársághoz fűződő jogoktól és kötelezettségektől - mint a fogadó állam dolgozói.

/2/ Amennyiben ezen Egyezmény másképpen nem rendelkezik, a dolgozók munkajogi és társadalombiztosítási jogállását

- a foglalkoztató országban érvényes munkajogi és társadalombiztosítási rendelkezések, valamint
 - a Magyar Népköztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság között a szociálpolitika területén folytatandó együttműködés tárgyában megkötött, érvényes egyezmény /szerződés/ rendelkezései
- határozzák meg.

9. cikkely

/1/ Az Egyezmény alapján a fogadó országban munkát vállaló dolgozóval a foglalkoztató vállalat - az 5. cikkely alapján - határozott időre szóló magyar és német nyelvű munkaszerződést köt.

/2/ A dolgozót csak a szerződő felek megbizottainak és a dolgozónak előzetes hozzájárulásával lehet áthelyezni az Egyezményben résztvevő más vállalathoz.

/3/ Az a dolgozó, aki megsértette a fogadó állam törvényeit; súlyosan megszegte a szocialista munkafegyelmet vagy a szocialista együttélés szabályait, a szerződő felek megbizottainak hozzájárulásával azonnali hatállyal elbocsátható és a kiküldő szerződő fél megbizottja által rövid időn belül hazatérésre szólítható fel.

A szerződő felek országai egyike büntető törvényeinek a dolgozó által való súlyos megsértése esetében a két szerződő fél illetékes büntető szervei döntenek az elkövetőnek a kiküldő országba való visszaszállításáról és tájékoztatják a szerződő felek meghatalmazott szerveit.

10. cikkely

/1/ A dolgozó és a vállalat között felmerült munkaügyi viták, valamint az üzemi balesetek kivizsgálásánál és tárgyalásánál biztosítani kell a dolgozó érdekvédelmi képviselőjét.

/2/ Büntető és polgári ügyek kivizsgálásánál és tárgyalásánál - az általános szabályok figyelembevételével - biztosítani kell a dolgozó részére védekezésének feltételeit.

/3/ A büntető eljárás vagy a büntetés végrehajtás valamennyi ügyének szabályozásában a két ország illetékes szervei a jogszolgáltatás területén folyó együttműködés keretében állapodnak meg.

11. cikkely

/1/ A dolgozók elszállásolását a foglalkoztató szerződő fél közös lakóotthonokban szervezi meg úgy, hogy az a dolgozók többéves kül-

rövidi tartózkodásával összefüggő normáknak, feltételeknek és szokásoknak feleljen meg.

/2/ A dolgozó által fizetett szállásköltség havonta a 120 Ft-ot, illetve 30 M-t nem haladhatja meg.

12. cikkely

/1/ A dolgozók utazási költségeit /másodosztályú vasúti jegy/ a szerződéses foglalkoztatás megkezdése előtti kiutazáskor, illetve annak befejezése utáni visszautazáskor a foglalkoztatóvállalat megtéríti.

Ezen felül minden évben egyszer - első alkalommal a munkaviszony kezdetét követő hat hónap után - a vállalatok megtérítik a szabadságra történő hazalátogatás és a munkahelyre történő visszautazás költségeit.

/2/Az évente egy alkalommal üdülésre történő hazautazás alkalmával a dolgozók a szabadságidőn kívül két szabadnapot kapnak. Ezekre a szabadnapokra a dolgozóknak átlagbér jár.

/3/ Olyan okokból történő hazautazásnál, amelyek fennállása esetén a fogadó ország törvényes rendelkezései szerint szabadnap jár, ezen felül további két szabadnapot kell biztosítani a dolgozó részére. Az ilyen címen adott szabadnapokra a besorolás szerinti bér illeti meg a dolgozót. Ezeknél az utazásoknál felmerülő útiköltséget a dolgozó viseli.

/4/ A dolgozó elhalálozása esetében ha az a fogadó államban vagy a hazautazás során következik be, a szállítással kapcsolatos költségeket az a vállalat fizeti, amellyel a munkaviszony fennállt.

13. cikkely

/1/ A társadalombiztosítás természetbeni szolgáltatásait, saját belső jogszabályaik szerint és saját terhére annak az államnak a társadalombiztosítási intézménye nyújtja, amelynek területén a dolgozó, illetve igényjogosult családtagjai tartózkodnak.

/2/ A társadalombiztosításnak rövid lejáratú pénzbeni szolgáltatásait - beleértve a temetkezési segílyt - a dolgozó számára annak az országnak a társadalombiztosítási intézménye nyújtja - saját terhére - ahol ennek az Egyezménynek keretében a dolgozó munkaviszonya fennáll.

Abban az esetben, ha a jelen Egyezmény szerint létesített munkaviszony megszűnt és a dolgozó visszatért a küldő állam területére, a társadalombiztosítás rövid lejáratú pénzbeni szolgáltatásai - amennyiben ezen időpont után arra az igény fennáll - a küldő ország társadalombiztosítási intézménye saját terhére és a reá érvényes törvényes rendelkezések szerint nyújtja.

/3/ A dolgozó részére teljesítésre kerülő nyugdíj-szolgáltatásoknál, a jelen Egyezmény szerint létesített munkaviszony alapján megszerzett biztosítási és pótidőkért a küldő állam társadalombiztosítását terheli a szolgáltatási kötelezettség. A jelen Egyezmény szerinti foglalkoztatás során az üzemi balesetek vagy foglalkozási betegségek alapján a részjáradékra irányuló követeléseket vagy pénzügyi követeléseket ezen munkaviszony időtartamára a szerződő felek illetékes szervei, illetve a foglalkoztató vállalatok elégítik ki.

/4/ A dolgozókat ideiglenesen fogadó ország társadalombiztosításának olyan kötelezettségeiért, amelyeket a jelen Egyezmény értelmében a küldő ország társadalombiztosításának kell viselni, a fogadó ország a küldő országnak kiegyenlítő hozzájárulást fizet. Ez a kiegyenlítő összeg a magyar dolgozók béréből a Német Demokratikus Köztársaságban a jogszabályi előírásoknak megfelelően levont társadalombiztosítási díj, valamint a társadalombiztosításra fordított üzemi hozzájárulás és balesetbiztosítási járulék 60 %-át teszi ki.

14. cikkely

Azokért a költségekért, amelyek a küldő országban a dolgozók kiképzése, valamint a másik ország vállalatainál történő foglalkoztatásuk szervezése és előkészítése következtében felmerülnek, a küldő ország számára a másik szerződő fél kiegyenlítő összeget fizet. A kiegyenlítő összeg a magyar dolgozók fizetéséből a Német Demokratikus Köztársaságban a jogszabályoknak megfelelően levont adó 75 %-át teszi ki.

15. cikkely

A szerződő felek meghatalmazottai állapodjanak meg a 13., 14. cikkelyek szerinti kiegyenlítő összegek általányában, valamint az ezzel kapcsolatos eljárás módjában.

16. cikkely

A jelen Egyezmény alapján külföldön foglalkoztatott dolgozók kedvezményes árubehozatalával és kivitelével kapcsolatos kérdéseket a két szerződő fél illetékes szerveinek külön megállapodása szabályozza.

17. cikkely

/1/ A jelen Egyezményben előírányzott összes fizetések és átutalások a nem kereskedelmi jellegű fizetések elszámolásáról szóló érvényes rendelkezések alapján kerülnek elszámolásra.

/2/ A jelen Egyezmény végrehajtásának támogatása érdekében a szerződő felek illetékes szervei az egészségügy és szociálpolitika területén megállapodást kötnek.

/3/ Ezen Egyezményben nem szabályozott kérdésekben a szerződő felek között fennálló egyéb egyezményeknek /konzuli szerződés, jogsegélyegyezmény/ illetve a szerződő felek belső jogszabályainak rendelkezései érvényesek.

18. cikkely

/1/ A szerződő felek ajánlják országuk társadalmi szervezeteinek, hogy szoros együttműködésükkel és közreműködésükkel támogassák az Egyezmény végrehajtását.

/2/ A szerződő felek támogatják a társadalmi szervezetek olyan közös kezdeményezéseinek megvalósítását, amelyekben a két ország társadalmi szervezetei az /1/ bekezdés szerint megállapodnak.

19. cikkely

/1/ A jelen Egyezmény végrehajtásánál felmerülő összes kérdésben a meghatalmazottak a Magyar Népköztársaság Munkaügyi Minisztériuma és a Német Demokratikus Köztársaság Munka és Bérügyi Államtitkársága.

/2/ Az /1/ bekezdésben megjelölt szervek képviselői előzetes értesítés után megismerkedhetnek a másik szerződő fél területén az Egyezmény keretében dolgozók munka- és életkörülményeivel, valamint foglalkoztatásuk más kérdéseivel és ezekről kölcsönösen tájékoztathatják egymást.

20. cikkely

/1/ Jelen Egyezmény 1976. január 1. napján lép hatályba és érvényessége 1980. december 31. napjáig szól.

A két szerződő fél meghatalmazott szervei a jelen Egyezmény hatályba lépése előtt megállapodhatnak az Egyezmény elveinek fokozatos megvalósításában.

/2/ Az Egyezmény hatályának megszüntetése vagy az Egyezmény módosítása csak a szerződő felek egyetértése esetén és írásos formában lehetséges.

/3/ A jelen Egyezménynek az /1/ bekezdésben foglalt érvényessége hatályon kívül helyezése vagy megszüntetése nem érinti az ezen időpont előtt aláírt jegyzőkönyveket. A jelen Egyezmény feltételei továbbra is alkalmazást nyernek a már aláírt jegyzőkönyvekre.

Készült., 197. . . . év . . . hó . . . napján, két eredeti példányban, mindkettő magyar és német nyelven, mindkét nyelvű szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Népköztársaság
Minisztertanácsa részéről

A Német Demokratikus Köztársaság
Kormánya részéről